

Poučení k formuláři „Přehled OSVČ za rok 2020“

Obecné informace

Přehled o příjmech a výdajích, dle § 24 odst. 2 a 3 zákona č. 592/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, je osoba samostatně výdělečně činná (OSVČ) povinna předložit Zdravotní pojišťovně ministerstva vnitra České republiky (ZP MV ČR), pokud byla v roce 2020 jejím pojištěncem, **nejpozději do jednoho měsíce ode dne, ve kterém měla podle zvláštního zákona podat daňové přiznání k dani z příjmu za zdaňovací období 2020**. V návaznosti na lhůty pro podání daňového přiznání podle daňového řádu je mezní termín pro podání Přehledu OSVČ za rok 2020 stanoven na **3. května 2021**, pokud poplatník přiznání zpracovává a předkládá sám. **Podává-li OSVČ daňové přiznání po 1. dubnu 2021 elektronicky, posouvá se mezní termín pro podání přehledu na 1. červen 2021**. Zpracovává-li daňové přiznání daňový poradce, je OSVČ povinna tuto skutečnost zdravotní pojišťovně doložit do **30. dubna 2021**. Mezní termín pro podání Přehledu se tímto odsune na **2. srpna 2021**.

Povinnost podat Přehled o příjmech a výdajích do **8. dubna 2021** má OSVČ i v případě, že není povinna podle zvláštního předpisu daňové přiznání podávat (má nízké příjmy, má pouze příjmy zdaňované zvláštní sazbou daně apod.). Povinnost podat Přehled mají také OSVČ, které ukončily samostatnou výdělečnou činnost, resp. změnily zdravotní pojišťovnu, v roce 2020 nebo v roce 2021 před termínem pro odevzdání Přehledu. Přehled odevzdává OSVČ v úpadku nebo OSVČ, která měla v roce 2020 daň stanovenou paušální částkou.

Pokud se dodatečně změni skutečnosti uvedené v tomto Přehledu, je OSVČ povinna do 8 dnů ode dne, kdy se o změně dozvěděla, podat opravný Přehled a do 30 dnů doplatit dlužné pojistné. Nebyl-li Přehled opraven na základě dodatečně zjištěných skutečností (např. opravné nebo dodatečné daňové přiznání, kontrola FÚ apod.), ale pouze opravuje nepřesně nebo chybně vyplněný Přehled, nejedná se o opravný Přehled, ale jen o opravu řádného Přehledu.

Spolupracující osoba, na kterou je převedena část příjmů a výdajů osoby samostatně výdělečně činné, je považována za OSVČ. Musí tedy být po celou dobu, kdy postupuje jako spolupracující osoba, u zdravotní pojišťovny přihlášena v kategorii OSVČ, musí podávat samostatný Přehled a platit zálohy na pojistné, pokud není od placení záloh osvobozena.

1. Identifikace pojištěnce

OSVČ uvede svoje základní identifikační údaje (jméno, příjmení, adresu, rodné číslo / číslo pojištěnce, identifikační číslo), na základě kterých je zavedena v evidenci ZP MV ČR. Pro hlášení změny údajů stanovených zákonem je OSVČ povinna používat tiskopisy, které jsou vydávány, příp. schváleny ZP MV ČR (např. Příhláška a evidenční list pojištěnce, Změnový list).

Způsob placení pojistného, kterým OSVČ provádí úhrady pojistného nebo záloh na pojistné se označí křížkem. Pokud jsou úhrady prováděny převodem z účtu, uvede jeho číslo (předčíslí účtu - číslo účtu / kód banky).

2. Prohlášení pojištěnce

Osvobození od platby záloh je možné jen u zákonem vyjmenovaných skupin OSVČ. **Osvobození od platby záloh nemusí znamenat, že se v Přehledu nestanovuje minimální vyměřovací základ.**

Povinnost hradit zálohy na pojistné neplatí v měsících:

a) ve kterých OSVČ byla současně zaměstnancem a samostatná výdělečná činnost nebyla hlavním zdrojem příjmů. Pojistné za takové měsíce zaplatí formou doplatku,

b) ve kterých byla OSVČ po celý kalendářní měsíc uznána neschopnou práce, nebo jí byla nařízena karanténa podle zvláštních právních předpisů. Minimální vyměřovací základ se sníží na poměrnou část odpovídající počtu kalendářních měsíců, pokud OSVČ měla nárok na výplatu nemocenského OSVČ.

Poznámka: Křížkujte každé políčko jednotlivě. Políčko s označením 1-12 samostatně nepoužívejte. V období měsíců březen - srpen 2020 se zálohy považují za zaplacené. Neplacení záloh z důvodu opatření Covid v období měsíců březen - srpen 2020 se zde nevyznačuje.

Minimální vyměřovací základ pro OSVČ nebyl v roce 2020 stanoven v kalendářním měsíci, ve kterém po celý tento kalendářní měsíc trvala některá z následujících skutečností:

a) plátcem pojistného byl i stát; osoby, za které je plátcem pojistného i stát, jsou uvedeny v § 7 odst. 1 zákona číslo 48/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů (např. nezaopatřené dítě, poživatel důchodu, příjemce rodičovského příspěvku atd.),

b) v **zaměstnání** bylo odvedeno pojistné vypočtené alespoň z minimálního vyměřovacího základu platného pro zaměstnance,

c) OSVČ pobírala **nemocenské** z nemocenského pojištění osob samostatně výdělečně činných (při odevzdání Přehledu doloží OSVČ tuto skutečnost potvrzením ČSSZ),

d) OSVČ byla osobou s těžkým tělesným, smyslovým nebo mentálním **postížením**, která je držitelem průkazu ZTP nebo ZTP/P podle zvláštního právního předpisu,

e) OSVČ dosáhla věku potřebného pro nárok na **starobní důchod**, avšak nesplnila další podmínky pro jeho přiznání,

f) OSVČ celodenně osobně a řádně **pečovala** alespoň o jedno dítě do 7 let nebo nejméně o dvě děti do 15 let věku. Za celodenní péči není považována péče u OSVČ, která umístila dítě předškolního věku do školského zařízení na dobu přesahující 4 hodiny denně, nebo dítě školou povinné do školského zařízení na dobu přesahující vyučování, nebo dítě umístila do zařízení s celotýdenním nebo celoročním provozem.

Poznámka: Křížkujte každé políčko jednotlivě. Políčko s označením 1-12 samostatně nepoužívejte. Období měsíců březen - srpen 2020 není důvodem pro nestanovení minimálního vyměřovacího základu.

3. Přiznání k dani z příjmů

Daňové přiznání za rok 2020 se podává správci daně nejpozději do tří měsíců po uplynutí zdaňovacího období. **Po tomto termínu se lhůta prodlužuje o jeden měsíc, pokud OSVČ podá daňové přiznání elektronicky.** Zpracovává-li daňové přiznání daňový poradce nebo má-li OSVČ povinnost mít účetní uzavřenu ověřenou auditorem, prodlužuje se lhůta pro podání daňového přiznání za rok 2020 nejpozději do šesti měsíců po uplynutí zdaňovacího období.

OSVČ, která podle zvláštního právního předpisu účtuje v hospodářském roce a daňové přiznání bude podávat později než v řádném termínu, je povinna do **31. března, resp. do 1. dubna 2021** oznámit ZP MV ČR datum, ke kterému bude podávat daňové přiznání.

4. Pojistné OSVČ

Řádek 1

Do Přehledu se zahrnují veškeré příjmy ze samostatné činnosti v roce 2020. U spolupracující osoby se za příjem ze samostatné výdělečné činnosti považuje její podíl na společných příjmech. U společníka veřejné obchodní společnosti, komplementáře komanditní společnosti a u osoby, která vede účetnictví, se uvede dílčí základ daně, připadající na příjmy dle § 7 zákona o daních z příjmů.

Řádek 2

Výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů ze samostatné výdělečné činnosti v roce 2020. Zahrnují se veškeré výdaje z roku 2020. U spolupracujících osoby, u společníka veřejné obchodní společnosti, komplementáře komanditní společnosti a u osoby, která vede účetnictví, se uvede 0. Výše ztráty za předchozí zdaňovací období, uplatňovaná pro daňové účely, se nezahrnuje.

Řádek 4

Počet kalendářních měsíců, ve kterých v roce 2020 trvala samostatná výdělečná činnost.

Řádek 5

Počet kalendářních měsíců z Řádku 4 vyznačte jednotlivě křížkem, ve kterých trvala samostatná výdělečná činnost a OSVČ byla pojištěna u ZP MV ČR. **Křížkujte každé políčko jednotlivě. Políčko s označením 1-12 samostatně nepoužívejte.**

Řádek 6

Počet kalendářních měsíců, ve kterých OSVČ byla povinna **dodržet minimální vyměřovací základ**. Minimální vyměřovací základ je stanoven všem OSVČ, kromě zákonem stanovených výjimek viz bod 2. Prohlášení pojištěnce.

Řádek 9

Minimální měsíční vyměřovací základ pro rok 2020 je roven částce **17 417,50 Kč**. Tato částka se násobí počtem měsíců uvedených v Řádku 6. Roční minimum pro rok 2020 činí 209 010,00 Kč.

Řádek 12

Rozdíl mezi příjmy a výdaji OSVČ (Řádek 1 – Řádek 2).

Řádek 14

Vyměřovací základ OSVČ se v roce 2020 stanovuje z 50 % rozdílu mezi příjmy a výdaji, tj. 0,50 x Řádek 12. Pokud je výsledná částka menší než částka Řádku 9, zapíše se částka Řádku 9.

Řádek 16

Pojistné za rok 2020 (0,135 x Řádek 14 x Řádek 5) : Řádek 4. Zaokrouhleno na celé Kč nahoru.

5. Přepatek (Doplatek)

Řádek 40

Pomocný výpočet pro stanovení výše Covid zálohy (0,135 x 0,50 x Řádek 12) : Řádek 4. Zaokrouhleno na celé Kč nahoru, pokud je vypočtená hodnota větší než částka 2 352 Kč zapíše se 2 352 Kč.

Řádek 41

Úhrn skutečně zaplacených záloh na pojistné za měsíce roku 2020, odvedených na účet ZP MV ČR a nevráceného přeplatku podle Přehledu za rok 2019, použitého na úhradu záloh v roce 2020. Platby přijaté do 8. ledna 2021 včetně lze započítat do úhrnu zaplacených záloh Přehledu OSVČ za rok 2020 pouze v případě, že se tyto platby vztahují k zálohám na pojistné roku 2020. Do Řádku 41 se nezahrnují platby penále ani pokut.

Řádek 41a

Úhrn Covid záloh, které se považují za zaplacené. Pro výpočet se použijí tyto pomocné proměnné.

6b = počet zaškrtnutých šedých polí v Řádku 5 shodných se zaškrtnutými šedými poli v Prohlášení, kdy nebyl stanoven minimální vyměřovací základ.

6a = počet zaškrtnutých šedých polí v Řádku 5 mínus hodnota 6b.

Hodnota Řádku 41a = (6a * 2352) + (6b * Řádek 40)

Řádek 43

Přepatek (Doplatek) = (Řádek 41 + Řádek 41a) – Řádek 16 (+) = PŘEPLATEK (-) = DOPLATEK

Poznámka: Doplatek pojistného je splatný do 8 dnů po dni, ve kterém byl, popřípadě měl být podán Přehled za rok 2020. Pro správnou identifikaci platby je nutné uvést variabilní symbol, pro OSVČ je to číslo pojištěnce – většinou rodné číslo bez lomítka.

Prokázaný přepatek, činí-li více než 50 Kč, poukáže příslušná pobočka ZP MV ČR na účet plátce pojistného ve lhůtě stanovené zákonem. Při posuzování výše přeplatku přihlíží zdravotní pojišťovna k tomu, zda plátce nemá vůči zdravotní pojišťovně splatný závazek (dluh, penále atd.). Pojištěnec uvede, zda žádá o vrácení přeplatku nebo o jeho použití na úhradu záloh na pojistné v dalším období. Přeplatky do výše 50 Kč jsou vždy převedeny na úhradu záloh na pojistné v dalším období.

6. Nová výše zálohy

Řádek 51

Výpočet výše zálohy **Z = (0,135 x 0,50 x Řádek 12) : Řádek 4**, zaokrouhleno na celé Kč nahoru. Význam mají pouze kladné hodnoty zálohy.

Typ zálohy

a) částku **2 393 Kč** zapíše OSVČ, pro kterou platí minimální vyměřovací základ, a částka vypočtená podle vzorce je nižší nebo rovna hodnotě 2 393.

b) **částku vypočtenou podle vzorce** zapíše OSVČ:

- pokud částka vypočtená podle vzorce je vyšší než hodnota 2 393.
- pro kterou není stanoven minimální vyměřovací základ.

c) **nulu** zapíše OSVČ, která je zároveň zaměstnávána a samostatná výdělečná činnost není hlavním zdrojem jejích příjmů nebo již v roce 2021 nebude samostatnou výdělečnou činnost vykonávat.

7. Datum vyplnění a podpis pojištěnce

Obecné informace, seznam jednotlivých pracovišť, čísla účtů a další informace naleznete na internetové adrese: **www.zpmvcr.cz**. Vaše další dotazy k podání Přehledu OSVČ Vám rádi zodpovíme na infolince **844 211 211** nebo e-mailem na adrese **info@zpmvcr.cz**.